

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at rette henvendelse til den danske regering, med henblik på nedsættelse af et grønlandsk/dansk udvalg på administrativt niveau, der skal fremkomme med anbefalinger til hvorledes og hvordan Forsvarsaftalen af 1951 med efterfølgende tillægsaftaler kan genforhandles, således at forsvarsaftalekomplekset og den amerikanske tilstedeværelse i Grønland i højere grad kommer Grønland til gavn.

(Medlem af Inatsisartut Hans Enoksen, Partii Naleraq)

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges til EM2016 at fremlægge en evaluering af Forsvarsaftalen af 1951 og efterfølgende relevante tillægsaftaler for Inatsisartut (eller såfremt fortrolighedshensyn nødvendiggør dette: for Udenrigs- og sikkerhedspolitisk Udvalg). Evalueringen skal indeholde en vurdering af de i aftalen for Grønland relevante politisk-økonomiske elementer, foruden en afklaring af Selvstyrets beføjelser og kompetence ift. aftalen inden for rammen af Rigsfællesskabet.

(Medlem af Inatsisartut Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Udenrigsanliggender)

1. behandling

Naalakkersuisut vil gerne takke forslagsstillerne Hans Enoksen, Partii Naleraq og Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit for deres forslag til Inatsisartutbeslutning vedrørende Forsvarsaftalen af 1951 med efterfølgende relevante tillægsaftaler.

Jeg kan indledende oplyse, at Naalakkersuisuts koalitionsaftale svarende til de fremsatte beslutningsforslag fremhæver, at der skal igangsættes en fyldestgørende redegørelse omkring brugen af Pituffik og at Grønland skal kræve en ny forhandlingsrunde.

Med udgangspunkt i USA's tildeling, i modstrid med forsvarsaftalen af 1951 med efterfølgende relevante tillægsaftaler, af servicekontrakten ved Pituffik til et amerikansk selskab, har Naalakkersuisut med den danske regering taget initiativ til at igangsætte forhandlinger med USA om servicekontrakten og sikring af samfundsgevinst til Grønland. Servicekontrakttildelingen til et amerikansk selskab har sat spørgsmålstejn ved den fortsatte samfundsmæssige gevinst for Grønland af forsvarsaftalekomplekset og den amerikanske militære tilstedeværelse i Grønland, selvom servicekontrakten på Pituffik kun er en delmængde af forsvarsaftalekomplekset. Det er Naalakkersuisuts opfattelse, at vi er nødt til at få afklaret dette vitale punkt om servicekontrakten, så Grønlands interesser bedst muligt tilgodeses, før der eventuelt tages initiativ til at revurdere eller forhandle om de øvrige elementer i forsvarsaftalekomplekset. Naalakkersuisut kan til dette oplyse, at forhandlinger mellem USA og Danmark/Grønland, om en løsning på Thule Air Base basekontraktsagen, fortsat er i gang. Herunder indgår der som et naturligt led en vurdering af de økonomiske elementer i forsvarsaftalen med efterfølgende relevante tillægsaftaler.

Det har været Naalakkersuisuts intention, at forhandlingerne skulle have været bragt til ende på nuværende tidspunkt. Men det trækker fortsat ud, bl.a. på baggrund af de verserende retssager som firmaerne og US Air Force kører sideløbende. Forhandlingerne foregår under absolut fortrolighed, og jeg kan ikke her fra Inatsisartuts talerstol i dag fortælle mere end at bekræfte, at det er omfattende forhandlinger, og at det er vanskelige forhandlinger.

Forhandlingerne føres ud fra det almindeligt anerkendte princip om at intet er aftalt, før alt er aftalt og politisk godkendt både af Grønland, Danmark og af USA.

Der er fra dansk-grønlandsk side blevet fremlagt gennemarbejdede forslag til USA til, hvordan en permanent løsning på Thule Air Base kontraktssituationen kunne se ud. Det er vigtigt for Grønland, at der fortsat er en samfundsmæssig gevinst for Grønland af forsvarsaftalekomplekset og den amerikanske militære tilstedeværelse i Grønland. Siden 1985 har samfundsgevinsten til Grønland primært været sikret igennem Selvstyrets ejerandel i Greenland Contractors, i tillæg til skatteindtægter, arbejdspladser samt praktikpladser.

Både det danske Folketing og Inatsisartut har lavet vedtagelser vedrørende Thule Air Base kontraktudbuddet, og fra Naalakkersuisuts side arbejdes der meget tæt ud fra Inatsisartuts vedtagelse i sagen.

Dette arbejde udføres af Naalakkersuisut i overensstemmelse med koalitionsaftalen, med det formål fuldt ud at implementere Inatsisartuts enstemmige vedtagelse af 19. marts 2015, som bl.a. slår fast at ”Partierne går sammen om det fremadrettede arbejde for, at dette ikke sker igen. Partierne mener, at det eksisterende forsvarsaftalekompleks må granskes med henblik på at genforhandle de områder, hvor Grønlands interesser ikke i tilstrækkelig grad tilgodeses. Det er vores overordnede indstilling at servicekontrakter ikke er garanti nok for indtægter fra Pituffik til Grønland.”

Den nuværende situation betyder, at Naalakkersuisut vurderer at det ikke er hensigtsmæssigt at der nedsættes yderligere arbejdsgrupper med henblik på at evaluere hele aftalekomplekset med Danmark og USA, før eventuelt efter at de igangværende forhandlinger er tilendebragt.

Naalakkersuisut er enige i principperne i forslagene til Inatsisartutbeslutning. Som nævnt så føres de nuværende forhandlinger ud fra et princip om, at intet er aftalt før alt er aftalt og politisk godkendt både af Grønland, Danmark og af USA. Dette er i fuld overensstemmelse med Inatsisartuts vedtagelse tidligere på året. Udenrigs- og Sikkerhedspolitik i Inatsisartut bliver holdt løbende orienteret om dette forhandlingsforløb.

Naalakkersuisut vil ikke afvise at indholdet af Inatsisartutbeslutningerne kan blive relevant når de igangværende forhandlinger er afsluttet, afhængig af resultatet som opnås.

Derfor anbefaler Naalakkersuisut, at det nuværende forhandlingsforløb færdiggøres, for at Naalakkersuisut med inddragelse af Inatsisartuts Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Udvalg, herefter på et mere oplyst grundlag kan træffe beslutning om, hvorvidt der evt. efterfølgende skal nedsættes et fælles dansk-grønlandsk udvalg som skal arbejde med en evaluering af hele forsvarsaftalekomplekset. Naalakkersuisut foreslår derfor, at det beslutes at vedtage følgende ændringsforslag til de fremsatte beslutningsforslag:

”Naalakkersuisut pålægges at færdiggøre de nuværende forhandlinger i overstemmelse med Inatsisartuts vedtagelse af 19. marts 2015, således at Naalakkersuisut på et efterfølgende oplyst grundlag kan træffe beslutning om en eventuel nedsættelse af et administrativt fælles dansk-grønlandsk udvalg som kan fremkomme med en evaluering af de relevante politisk-økonomiske elementer af forsvarsaftalekomplekset, en afklaring af selvstyrets beføjelser og kompetencer i forhold til aftalen indenfor rammen af Rigsfælleskabet samt anbefalinger til hvorledes og hvordan Forsvarsaftalen af 1951 med efterfølgende tillægsaftaler kan genforhandles, således at forsvarsaftalekomplekset og den amerikanske tilstedeværelse i Grønland i højere grad kommer Grønland til gavn.”

I håb om tilslutning til Naalakkersuisuts ændringsforslag og i tillid til det fælles ønske blandt partierne i Inatsisartut om, at den amerikanske tilstedeværelse i Grønland skal komme Grønland til gavn, ser Naalakkersuisut frem til Inatsisartuts behandling af de fremsatte beslutningsforslag.